

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitcz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1900.

XXIX. évfolyam. 73. szám.

Előfizetési árak:

Égész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 „
Negyedévre ——— 6 „
Egy hóra ——— 2 „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, március 29.

Igazságügyeinkről.

Nagybecskerek, március 29.

(—z—y.) Költségvetésünk megvitatása az országgyűlésen nem halad, nem rohan a multakhoz képest örületes gyors tempóban, a hónapok, igen helyesen, ha különböző szempontokból is, alaposan teljesíteni igyekeznek azt a majdnem legelső kötelességüket, hogy a költségvetés egyes tételeinél, mint az egyes tárcáknál általánosságban irányokat, elveket hangoztassanak, megtermékenyítvén ezáltal nem csak a kormányzati fölfogások alkotó erejét, hanem magába a közvéleménybe s a szakkörök mindenikébe beledobván az államalkotó, államépítő ideáknak egész sorozatát. Hiszen a képviselői hivatás nem határolódik pusztán abban a föladatban, hogy szavazzon, avagy bíráljon, hanem első kötelessége a Ház minden tagjának, hogy eszméket, irányokat adjon kiki a maga tudásának s hatásköreinek mértékei között magának a kormánynak, melynek azokat, ha kormányzati politikájának kiegészítő részeitől ismeri el, kötelessége elfogadni s meg is valósítani.

A hosszas, de épen lapidaris költségvetési vita bizonyosság szolgáltatta eddig is, hogy minden kormányzati ág szakavatott vezetőre lelt nem csak a kormányban magában, hanem lelkiismeretes buzgó segítőkre a parlament tagjai között, egyes aberrációktól eltekintve.

Jól esik olvasnunk s látnunk azt, hogy a mostani költségvetési vita keretéből egészen kivestek a személyes momentumok s csak a közérdek volt dominálva, általában is, de legjobban esik ezt konstatálnunk az igazságügyi tárcá tárgyalásánál, mert Plosz igazságügyminiszter igazán fejezte ki, hogy az igazság nem lehet pártkérdés. Nem az, a minthogy — s ezt hála lán jegyezzük fel a mostani parlament vagyonmérlegének javára — az egész költségvetési tárgyalás sokkal inkább az ob-

jektivitás medrében haladt, még az emi- nenter bizalmi kérdéseknél is, semmint a közel években lefolytak bármelyike.

Az igazságügyet ezuttal is Plosz Sándor képviselte, aki „csak“ tudós ugyan, de a tudósnak igazságszeretével, nyíltságával, őszinteségével és rendíthetetlen meggyőződésével, a minnek a helyességéről, törvényességéről és üdvös voltáról meg van győződve, azt minden külső disz nélkül oda állítja a közönség elé, bizva abban, hogy a győzelmes igazság majd kiküzdí az elismerést.

Ekszpozéja is ennek a benyomását keltette, mivel lényegében az ország szemei elé állította teljes és impozáns képét annak a hatalmas törvényalkotó tevékenységnek, mely az igazságügyminisztérium irodájában folyik rendszerünknek teljes kiépítésére.

Az új polgári törvénykönyv megalakítása óriási léptekkel halad előre, valószínű, hogy a polgári törvénykönyv első tervezete már a nyár folyamán a nyilvánosság bírálata alá lépzen boosítandó.

Az általános polgári pörrendtartás reformja és életbe léptetési törvényének megalakítása a telekkönyvi betétszerkesztés, a büntető törvény novellája, a biztosítási törvény revíziója, a gabonauzsora, a család üzetáruházás megakadályozását célzó javaslatok, a végrehajtási törvény revíziója — azok a fontos kérdések, melyek a szaktanácskozmányok retortáiból már kitekintenek a valóságban jogfejődésünk hatalmas tító-ereiként.

A többi szorgos munkások méltó társát, az igazságügyminisztert is hálás elismeréssel környezi a közvélemény.

Oroszország és Törökország. London, március 28. Odesszából távirják a Standard nak: Az Orosz- és Törökország közti feszültség elérte már tetőpontját. Oroszország 250.000 embert mozgósított eddig és a Fekete-tengeri hajóhad készletben áll.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 2 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

— **Személyi hírek.** Báró Daniel Ernő v. b. t. t. ma Nagybecskereken időzött. — Gróf Csekonicz Endre v. b. t. t., Csávossy Béla, Babits József, Papp Géza orsz. képviselő, Mattanovich Adolf, Pancsova városának polgármestere ma Nagybecskereken tartózkodtak s részt vettek a t. h. é. v. igazgatósági ülésén.

— **A t. h. é. vasutak igazgatósága** ma délelőtt dr. Dellimanics alispán elnöklelte alatt ülést tartott, melyen részt vettek: Gróf Csekonicz Endre, Rónay Jenő, Csávossy Béla és Gyula, Babits József, dr. Papp Géza, Botka Béla, Poroszkay Béla, Rónay Ernő, Mattanovich Adolf, Enyedy Károly, Steinitzer Géza, Réczey Gyula, Damaszkín Arzén, dr. Végh Lajos. Az igazgatóság behatóan foglalkozott a végrehajtó-bizottság javaslatával, melyet alapul véve kimondta: 1. hogy a t. h. é. vasutaknak az állam által való megváltását szorgalmazza. 2. A továbbra való önkormányzatot nem kívánja (szótöbbséggel). 3. A vasutakat kezelés végett átadja a M. A. V.-nak. A megköntendő szerződést tanulmányozás végett kiadja egy négytagú bizottságnak, melybe beválasztottak: Rónay Jenő, dr. Dellimanics Lajos, Babits József és Papp Géza urak.

— **Keresztelő.** Rónay Jenő főispán és neje született viszáki Pattyánszky Olga ujszültött fiát tegnap tartották keresztviz alá. A keresztapai tisztet báró Nikolics Feodor v. b. t. vállalta el, ki azonban akadályozva lévén, táviratilag dr. Dellimanics Lajos alispánt kérte fel helyettesnek. Az egyházi szertartást Szabó Ferenc, apát plébános végezte. Jelen voltak: dr. Dellimanics Lajos alispán és neje, özv. Hertelendy Leopoldin, Botka Béla és neje, dr. Mihálovits Ödön és neje, Rónay Ernő, gróf Csekonicz Gyula, Daniel Ferenc, dr. Haidegger Lajos, Strossz Béla, Borzsecky Pál. A keresztelést délután 6 órakor végezték, este pedig teára jött össze a társaság, melyben a fentiek kivül dr. Balás Iván és neje is résztvettek.

A „TORONTÁL“ tárcáján.

A kagyló.

(Svéd rajz.)

— Irta: Tor Hedberg. —

Titkáról még senkinek sincs sejtelme; élete rendszeren folyik. Eszik, iszik, alszik, épp úgy mint a többi emberek. De álma nyugtalan, szaggatott; minden félórán hirtelen fölébred, mintha valaki nagyot kiáltana a fülebe, valahányszor az álom már már erőt vesz rajta. Épp úgy ellátja a dolgát, mint azelőtt, de nem olyan jókedvvel; beszél is a környezetével, de bizonyos erőfeszítésbe kerül, hogy a beszéd fonatát el ne veszítse. Gondolatai váratlan, indokolatlan ugrásokat művelnek; megbotlanak, elesnek, felemelkednek és újra elesnek, de mindez úgy történik, mintha tréfás szándékoság volna benne, mint a cirkusz-beli bohócoknál. Néha, néha ezeken a bakugráson és torzképeken majdnem maga is együtt nevet a többiekkel, máskor meg elkeseredik és magában mondogatja: nem, így nem megy tovább; végét kell szakítani! Mert azt maga is jól tudja, hogy a bohóc szomorú és a torzképek bármely pillanatban zokogásba csaphatnak át.

De még más oka is van annak, hogy a másokkal való beszélgetés erőfeszítésbe kerül neki; ő tudniillik azt érzi, hogy veszedelmesen távol van a környezetétől. Mintha valami üres, sötét örvény venné körül, mely mindenüvé követi és a többi emberektől elválasztja. Szavakat nem hall, csak hangokat, melyeknek nincs értelmük; ha pedig ezeket a hangokat óriási erőfeszítéssel valami értelemm sikerült össze-

olvasztania, akkor ez az értelem oly jelentéktelen, oly nevetségesen közömbös előtte, hogy valóságos bolondnak látja magát, olyan bolondnak, aki egy szemmaszálat emelgőppel akar föl emelni. Határtalan közönyösséggel van az emberek iránt, a kik csak annyira érdeklik, mintha kínai mandarinok volnának. Ez az érzés néha annyira erőt vesz rajta, hogy sokszor alig tudja tartóztatni magát, hogy szemébe ne kiáltsa az embereknek: kínai mandarinok vagytok. De csak mégsem teszi, mert bizalmatlan; senkiben sem bíz, nem ismer embert, akiben megbízhatnék, mert valami érzés mindig arra figyelmezteti, hogyha valakire rábizza a lelkét, akkor rögtön kitalálják a titkát; ezért tehát megelégszik azzal, hogy folyton gunyosan ismételteti magában: kínai mandarinok, kínai mandarinok.

Hogy meg ne tudják a titkát? De hát tulajdonképpen mi is az ő titka? Ezt maga sem tudja, mert a titok még nem öltött alakot a lelkében; azt azonban tudja, hogy megvan. Elrejtve szunnyad valahol és várakozik. Majd megalja egyszer, amikor legkevésbé sejtí, mert az a titok még most nem egyéb, mint várakozás. Nem egyéb, mint hangos, figyelmeztető szózat. Valami szorongásféle van benne, amilyen a bűntettek után szokott támadni; de van benne valami büszkeség is, amilyen akkor támad, ha a lélek érzi, hogy ő egyike a választottaknak. Ez azután fölébreszti az alvásból és a titok az éjszakának álmatlan óráiban végre is valami alakot ölt, mintha egy pár láthatatlan szemnek mélységes, rejtelmes pillantásaiban életre kelne. Emellett azonban szorong és aggódik, mert nem képes megérteni, hogy mit mondanak a pillantások, ha a pillantások hanggá válnának, akkor ő meg-

lenne váltva, de azok csak akkor adnak hangot, mikor őt fölébresztik; mihelyt fölébredt, a hang visszaváltozik pillantássá, mely azzal a rejtelmes figyelmeztetéssel üldözi őt.

Egy délután aztán ott áll a szalonjában. A nap rézsut süt be az ablakon, de őt nem éri a sugár, mert beljebb áll, a kandalló mellett. A kandalló nagy nyitott tűzhely; fölötte tükör lóg a falon. Ő csak áll és rábámul a tükörbeli képére; merev, hosszú tekintettel néz bele a saját szeméibe. Ezt gyakran megteszi; fél óráig is el tud így állni és ilyenkor mindent elfelejt maga körül; csöndesen beszél önmagával: tartalma nincs a beszélgetésnek, csak a saját lelkét sorvasztja vele. Amikor aztán nagy sokára erőszakkal eszmélni kezd, akkor üresnek, kiegészítlenk érzi a lelkét; azonban egy időre mégis nyugodtabb, mint azelőtt.

Most is így van. Amikor a tükörkép tekintete fölszabadítja a valóságos tekintetét — mert az ő akarata mintha egészen átszállott volna a tükörképre — akkor a megkönyülés sóhajával hanyatlik bele a kandalló mellett álló karos székbe és sokáig ül benne, csukott szemekkel. Azután erős koppanással leesik valami a padlóra és ő hirtelen fölébresz. Ijedten ül egyenesre a székben, és rájön, hogy egy kagyló okozta a zörejt, mely a kezéből esett a padlóra. Bizonyosan a kandalló parkányáról vette le, amikor ott állott előtte és öntudatlanul megtartotta a kezében. Főlemeli a kagylót, ismét hátrádól a székében és ide-oda forgatva nézegeti.

A néhány szobával távolabb eső gyermekszobából halk, vidám hangok hallatszanak, csukott szempillái előtt napugár ragyog és egyszerre a saját gyermekkorra jut neki eszébe s ezzel együtt vágy támad benne a sirásra. Emlékszik

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter dr. Kirics Milivoj pancsovai királyi törvényszéki aljegyzőt az ujvidéki kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete március hó 31-én d. u. 3 óra-
kor tartja rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. A belügyminiszteriumnak a bor és huszfogyasztási adóptlék szedése tárgyában kelt jóváhagyó rendelete.

2. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak a gazdasági ismétlőiskola segélyezése tárgyában kelt rendelete.

3. Ugyanannak egy újabb létesítendő gazdasági ismétlő iskola tárgyában kelt körrendelete.

4. Ugyanannak a kisedodovai segély tárgyában kelt rendelete.

5. Torontál vármegye trvh. bizottságának a nyilvános vigalmak után szedendő díjra vonatkozólag alkotott szabályrendeletet jóváhagyó határozata.

6. Ugyanannak a Ferenc József-téri váróteremre vonatkozólag hozott határozata.

7. Ugyanannak a Zápolya-utca szabályozási költségeinek leiratása tárgyában kelt határozata.

8. Ugyanannak a Bakits-utca tárgyában hozott határozatot jóváhagyó határozata.

9. Az alispáni hivatalnak a virilis meghaltalmazottak tárgyában kelt rendelete.

10. Az özv. Staics Vászánéval kötendő adásvételi szerződés.

11. A német-negyed községgel kötendő adásvételi szerződés.

12. Hivatalos jelentés a március hóban megtartott pénztári rovincsolásról.

13. Hivatalos jelentés a Szalay Teréz községi tanítóhelyettesítése tárgyában.

14. Hivatalos jelentés az Oppova negyedbeli kisedodova tárgyában.

15. Hivatalos jelentés a rendőrlégénység és szolgálk ruházatára vonatkozólag megtartott árlejtés eredményéről.

16. Hivatalos előterjesztés a gypmesterrel kötendő szerződés tárgyában.

17. Hivatalos előterjesztés az augusztusi országos vásár tárgyában.

Es még netán beérkező tárgyak.

— **Változások az ügyvédi kamarában.** A szegedi ügyvédi kamara főlvette lajstromába dr. Huszár János szegedi, dr. Ferch József zombolyai, dr. Hódy Imre hódmezővásárhelyi ügyvédek. Töröltetett: Ferch Ödön zombolyai ügyvéd önkéntes lemondás, Klein Ede (Battonya) a kamara területéről történt távozás folytán, továbbá dr. Draskócy Pál (Hmvasárhely), dr. Manojlovič Miklós (N. Becskerek), Fekete

egy napra, mikor az öreg nagyanyjánál volt látogatásban. Ott is egy épp ilyen kagyló volt a kandalló párkányán, amelyet most tart a kezében. Az a kagyló sokszor magára vonta a tekintetét és csábítóan bizsergette az ujjait. Egy pillanatra magában maradván, egy székre mászott és már épp hozzá akart nyulni a kagylóhoz, mikor nagyanyja megint bejött a szobába. Ő rémülten lebukott a székről és nagyon megütötte a homlokát. Nagy anyja akkor csitítani akarván, levette a kagylót, odatartotta az unokája füléhez és mondta: „Hacsak csendesen tartod magad, mindjárt meghallod, hogyan zug a tenger!” Ő visszafojtotta a lélegzetét és csakugyan hallott valami gyöngye hangot, mely távoli zugáshoz hasonlított.

Ez most eszébe jut neki és a kagylót gépiesen emeli a füléhez. Eleinte szórakozottan hallgatja a távoli zugást, egyszerre azonban hatalmas lökést kap a lelke, mintha hirtelen lepattana róla egy kötelék, mely eddig összeszorítva tartotta és úgy érzi, hogy mind jobban kiterjeszkedik a lelke és lassanként olyan megmérhetetlen nagy lesz, mint a tenger. Egy pillanatra szédületes büszkeség tölti el az egész valóját, de azután, mint valami kormányt vesztett hajó, iránytalanul sodródik ki a sötét hullámokra, melyek elnyeléssel fenyegetik; hangos kiáltással dobja el magát a kagylótól és olyan tekintettel mered reá, melyből az örültség lobogó tüze csillog elő.

A kagylónak üres belsejéből, a csigának elhagyott lakából az Uristen szava szólott hozzá, zez amegfoghatlan, hatalmas suttagóságában irtózatosszózat, mely a véghetlen messzeségből endül t át ide.

Ödön (Hmvasárhely), Halik Tivadar (Nagy-Szent-Miklós), dr. Pejits György (Nagybecskerek) elhalálózás következtében. Dr. Draskócy Pál elhunyt ügyvéd irodájára gondnokul dr. Kanitzer Sándor hmvasárhelyi, dr. Manojlovič Miklós elhunyt ügyvéd irodájára dr. Goldmann József nagybecskereki ügyvéd, Halik Tivadar elhunyt ügyvéd irodájára dr. Opreán Nesztor nagyszentmiklósi ügyvéd, dr. Pejits György elhunyt ügyvéd irodájára pedig dr. Petrovič Szvetozár nagybecskereki ügyvéd rendeltetett ki. Dr. Dózsa Lipót elhunyt makói ügyvéd irodájára pedig újabban dr. Dózsa Simon kirendelt gondnok fölmentésével dr. Hoffer Ignác makói ügyvéd lett kirendelve. Dr. Ferch Ödön önként lemondott ügyvéd iratait dr. Ferch József ügyvédnek adta át.

— **Vetőmag a kisgazdáknak.** Darányi földmívelésügyi miniszter az ország azon részein, ahol a kedvezőtlen időjárás és elemi csapások miatt a vetőmag rendelkezésre nem áll, az összes vármegyékben 1,273.000 korona értékben vetőmagot osztott ki, amelylyel 75.000 hold bevetése tétetett lehetővé.

— **Megjutalmazott orvos.** A m. kir. belügyminiszter e hó 5-én kelt rendelete értelmében dr. Krstanič István tomaseváci orvost a trachoma sikeres gyógykezelése körüli fáradozása elismerésül 400, azaz négyszáz korona jutalomban részesítette.

— **A vidéki hírlapírók gyűlése.** Pécsen nagy rokonszenvelei és szeretettel készülnek fogadni a vidéki hírlapírók országos szövetségét, mely husvét másodnapján ott tartja meg évi vándorgyűlését. Az előkészületekről újabb a következőket olvassuk a Pécsi Naplóban:

Az előkészítő bizottságoknak Pleininger Ferenc szerkesztő elnöke alatt tartott első ülésén résztvett Majorossy Imre, Pécs szab. kir. város polgármestere, Reeh György tanácsos, Záray Károly dr., Agh Timoth dr., Bitter Illés, Kondor Béla, Hanuy Ferenc dr., Németh Béla, Lenkei Lajos, Várady Ferenc, Honthy István, Horkai Elemér, Nagy Sándor, Leinhardt József, Czank Lajos, Straus Béla. Lenkei Lajos, a vidéki hírlapírók országos szövetségének igazgatósági tagja a következő programot terjesztette elő: Husvét első napján este a nyolc órai gyorsvonattal érkeznek a két országos szövetség tagjai. Az érkező vendégeket a város nevében Majorossy Imre polgármester, a rendező bizottság nevében Pleininger Ferenc a Pécsi Figyelő szerkesztője, mint a bizottság elnöke fogadja. Erkezés után elszállásolják a vendégeket. Este 9 órakor a Nemzeti Kaszinóban társas vacsora lesz. Másnap reggel fél 9 órakor találkozás a pécsi nemzeti színház előtt: innen fogatokon mennek ki a Zsolnay-gyárba. Tíz órakor az igazgatóság a város házában ülést tart, tizenegy órakor a közgyűlést. Déli 12 és 1 óra között a székesegyházat tekintik meg. Egy órakor a város bankettjére gyűlnek össze. Délután fél 4 órakor fogatokon bejárják a várost s meglátogatják a nevezetesebb középületeket, kulturális intézményeket. Fölrándulnak tettyei néptünnepre, onnan ki az új sörházba. Este fél 7 órakor Litke József pezsgőgyárát tekintik meg. Vacsora Bedő testvérek Szecessziós sörözőjében. A program megállapítása után az albizottságokat alakították meg, melyeknek hivatása lesz az elszállásolásról, fogatokról gondoskodni, a bankettek rendezése körül segédkezni és a vendégeket kalauzolni.

— **Izraelita isteniszteletek.** További intézkedésig az izraelita imaházban holnaptól kezdve a rendes péntek esti isteniszteletek 6 órakor kezdődnek.

— **Halálózás.** Langer Gyula, a „Dél-magyarországi gazdasági bank” főkönyvelője, volt torontálmezei községi jegyző, tegnap délután Temesvárott 48 éves korában hirtelen elhunyt; gyászba ejtven vigasztalhatlan nejét szül. Rósa Saroltát és négy gyermekét. A derék, közszeretben állott pénztárczei tisztviselő három hónap óta szenvedett asztmában. Tegnap délután hivatalba kívánczolt, de a mint munkához fogott, hirtelen rosszul lett. Alig hogy erzsébetvárosi lakására szállították, kilehelte életét.

Pancsováról írják, hogy ott a héten halt meg Markovics Miksa állami tanító 51 éves korában. A gyászbeszédet Martinovics Iván és Onody Gusztáv tanítók mondták.

— **Az időjárás.** Meteor jövendölése szerint az időjárás állandóan kedvező lesz, mihelyt a 30 iki csomópont elmúlt. Körülbelül ránk is fél már az a jó időjárás a sok esőzés után.

— **A végvidék csirkefogó-állománya.** Nem hiába végvidéki város Pancsova, de ott gyűl össze az ország legtöbb csirkefogója. Mint ugyanis bennünket értesítenek, a folyó március hónapban eddig 147 egyént tartóztatott le a pancsovai rendőrség s ezek nagy részét el is toloncoltatta az ország különböző részeibe.

— **Temetés.** Katona Lajost, ki 17 évig szolgálta becsülettel és hűséggel Mellenca községet, tegnap helyezték örök nyugalomra a lakosság osztatlan részvéte mellett. A közsé-előjáróság a következő, diszes feliratu koszorut helyezte a ravatalra: „Mellenca közsé-előjárósága és tisztikara érdemdu hivatalkának, illetve társának.” A temetést Szalay József nagybecskereki ev. ref. lelkes végezte, szép szavakkal bucsuztatva el Katonát. A halottas háznál az előjáróság nevében Predragovics Kristóf községi jegyző mondott beszédet.

— **A magyar nemzeti zarándoklat,** mely a hercegprímás és a püspöki kar vezetésével április 24-én indul Rómába a déli vasut budai pályaudvaráról, mindenütt élénk érdeklődést kelt. Az 1900. szent esztendő, valamint a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma egyformán vonzza az érdeklődőket. Mánások, országos képviselők, kispapok, tudósok, ügyvédek, papok, orvosok, azonkívül egyszerű földmivesek is vesznek részt a zarándokmenetben, a melynek kimagasló pontja lesz a Lateránban tartandó magyar istentisztelet, a hol II. Szilveszter pápa van eltemetve, a ki Szent István királynak küldötte 900 évvel ezelőtt a magyar szent koronát. Az istentiszteletet Vaszary biboros primás tartja a lateráni kanonokok segédletével, a kik megint első kanonokjai a világnak, mert a legfőbb templomhoz vannak beosztva. Az ünnepi beszédet pedig Fehér Ipoly, pannonhalmi főpát mondja, mint annak az Asztrik apátnak utódja, a ki Szent Istvánnak elhozta Rómából a koronát. Ezenkívül számos más egyházi ünnepség vár a zarándokokra, a kiket a 90 éves agg XIII. Leo pápa ünnepi kihallgatáson fogad. A zarándoklatot a püspöki kar megbízásából rendező bizottság irodája, mely Budapesten, az I. kerületben, a krisztinavárosi plébánia épületében van. Ide küldendők a jelentkezők, valamint a tudakozódások; az iroda postafordultával felel s ad minden tekintetben fölvilágosítást. Kívánatos, hogy a jelentkezés április hónap 10-ig befejeződjék, hogy az egész előmunkálattal zavartalanul lehessen teljesíteni. A zarándoklat különben nápolyi kirándulással van egybekötve, kapcsolatban vele más nevezetes olasz városok is megtekinthetők. Ott lesznek a hazai tanítórendek küldöttei is a zarándoklatban, a melynél érdekesebbet keveset látott Róma, a mennyiben diázmagyar, modern szalonruha stb. mellett nagy számban lesz látható magyar népviselet is.

— **Huszonnyórási időszámítás a vasuton.** Az osztrák magyar vasutigazgatók régebben egy értekezletet tartottak, melyben elvben kimondták, hogy a vasutaknál a huszonnyórási időszámítás behozandó. Egy újabb értekezleten azonban ezt a határozatot a vasutigazgatók elejtették s így a magyar kereskedelmi miniszter is lemondott arról, hogy e reformot a vasutaknál behozza.

— **Kockacukor a katonáknak.** Külföldi tapasztalatok azt eredményezték, hogy a fehér-cukor élvezése könnyíti a test fáradalmait, enyhíti az éhséget és a szomjúságot, a mi által a katonák masirozási képessége emelkedik. Ezt a kísérletet április elsejétől fogva már a mi katonáinkkal is megteszik. Schwitter Lajos lovag, tábornok, nagy, hadtestparancsnok ugyanis rendeletet adott ki, hogy a parancsnoksága alatt álló 7. hadtest minden ezrednél tegyenek kísérletet a fehér-cukorral való táplálkozással. Az ezredek mindegyikében egy század naponta el lesz látva bizonyos mennyiségű kockacukorral és a század egyik része fogyasztja, míg a másik rész a kísérlet eredményét figyeli meg. Különösen az őrzési szolgálatra kiképzendő vagy felhasználandó katonáknál alkalmaznak az új táplálékot. A fogyasztók egy rész naponta 6-7 darab (30 gramm), egy másik része 6-12 darab (30-60 gramm) cukorkockát kap. Ez a kísérlet az őrsi fegyvergyakorlatok befejezéseig fog tartani. A felügyelet a katonarvosok és a tiszték is gyakorolják, a kik észleleteikről a hadtestparancsnokságnak jelentést tartoznak tenni. Ezt a rendeletet bizonyára szívesen fogják venni a mi bakáink, mert legalább ilyen módon megédesítik egy kevéssé a katonaleletet.

— **Betörés egy zsinagógába.** Szegedről jelentik, hogy az ottani zsinagógában az éjjel betörés történt. A templom belsejében a főbejárat mellett kitett perselyt törte föl az ismeretlen gonosztevő. Felül, hogy a szegedi zsidótemplomban nem ez az első éjjeli lopási eset; 1887-ben, 1891-ben és 1897-ben is fordult elő hasonló betörés. Erdekös körülmény az is, hogy a főkapitány a minap óvatosságra intette a templom felügyelőit, mert hirt kapott arról, hogy a szomszédos városokban zsinagógái betörések történtek.

x **Dréher Antal sörraktára** (Temesvári-ut 1517/20.) című mai hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

Legujabb.

Benedetti gróf meghalt.

Benedetti Vince gróf, az utolsó francia császárság egykori berlini nagykövete, Bonaparte Matild hercegnő lakásán meghalt. A grótot, a ki a francia császárság híve volt, ép a mikor a hercegnő látogatásán volt, szívizéhvadás érte, a mely a halálát okozta a híres diplomatának.

Államellenes gimnázista.

Balászfalváról táviratozzák: A vallás-és közoktatásügyi miniszter David Zakariás balászfalvi ötödik osztálybeli román gimnázistát államellenes dákóromán izgatásért az összes magyarországi középiskolákból kitiltotta.

Kardpárbaj.

Aradról írják: Az esti órákban súlyos kimeneteli kardpárbaj volt Aradon. A párbajt Ö. aradi hivatalnok és T. aradi cs. és kir. 3. huszárezredbeli hadnagy vívták a közös huszárlaktanya vívótermében. A párbajban T. huszárhadnagy az arcán több súlyos vágást kapott. Ö. sértetlen maradt.

A lengyel Mőcsa.

A sambroi (Lengyelország) kivallatások ügyében tegnap hozták meg az ítéletet. Az egyik rendőrt nyolc havi súlyos börtönre, a többi két-két havi fogházra ítélték.

Miniszterből sikkasztó.

Nagy szenzációja van — a mint Belgrádból táviratozzák — a szerb fővárosnak. A bank igazgatója, Tausanovits negyvenezer frankot váltó aláírás-hamisítással elsikkasztott. Tausanovits a radikális kormány minisztere volt és a Milán király elleni merényletben tíz évre el volt ítéelve. A büns manipulációk ügyében megindították a vizsgálatot.

Joubert meghalt.

A Reuter ügynökség a következőket jelenti Pretoriából: Joubert tábornok tegnap éjjel fél tizenkét órakor, gyomor baj következtében meghalt. Baja az utóbbi időben keletkezett. A várost ennek az igazi hazafinak, vitéz tábornoknak és becsületes, tiszteleltre méltó embernek halála mély gyászba döntötte.

Háboru.

A Reuter-ügynökségnek jelenti Pretoriából. A burok még folyton pusztítják azokat a kőszénbányákat, a melyek az angoloknak hasznukra válhatnak. A dundeli bányáknak mind a három aknáját fölrobbantották és a gépeket elpusztították. A többi elpusztítására is befejezték az előkészületeket.

Színház és irodalom.

Műsor:

Csütörtök: Dr. Szeleburdi.
Péntek: Az asszonyregiment.

* Lili. Elmondtuk ismételt, hogy Réti Linát igen használható fiatal énekesnőnek tartjuk, kit különösen szép hangyaga, nemkülönbön szorgalma és kétségtelen haladása miatt becsülünk. De épen, mert igaz rokonszenvvel viseltünk az ő tehetsége iránt, azért kell olyan kísérletektől óvunk, melyek biztos kudarcra vezetnek. Rossz embere tanácsolhatta a kisasszonynak, hogy Lilit válassza jutalomjátékaul. A Lili gráciája, szeretetreméltósága, idegessége, frivolitása nem az a tér, melyen Réti Lina érvényesülni tudna, mert távol áll az ő egész egyéniségétől. Olyan darabot kellett volna választania, melyben az énekesnőnek nyilik alkalmi tehetségét ragyogtatni s akkor a színház sem lett volna olyan elsomorítón üres, mint tegnap. Enekszámait természetesen tegnap is megtapsolták, sőt minden egyes dalát megismételtették. Volt azonkívül virág is bőven. Szentmiklóssy a legjobb Plinhard, kit a becskereki színpadon láttunk, Szirmait sem véve ki, aki néhány

évvél ezelőtt játszott itt ezt a hálás, de épen nem könnyű szerepet. Kovács mint St. Hipothese egygyel szaporította kitűnő alakításainak számát, Krémer pedig finom nuance-okkal játszotta a felszarvazott férjet. A többi szereplők közül Bereznay Anna (mama), Erdei Boriska (szobalány) és Szepessy Gusztáv (titkár) érdemelnek dicséretet.

* Szalkayékról. Szalkay társulata április 16 án, húsvét vasárnapján Békés Csabán kezdi meg előadásait, innét Gyulára, majd a nyár folyamán Erdélybe megy és szeptembertől kezdve téli állomásra Szatmárra megy.

* Színészet a megyében. Pancsováról jelentik lapunknak, hogy Bokodyékat még mindig nem támogatja a közönség abban a mértékben, a melyben azt a jó társulat megérdemli. Legutóbb színrekerült „Ripp van Winkle“ Rajcsányi Istvánnal a címszerepben. Li-beth Bándi Róza volt, a többi előadott darabok: Arendás zsidó, Képzelt beteg, Lili; az utóbbi Bándi Róza jutalomjátékaul, került színre, a ki ovációk központja volt ez alkalomból.

* Mozgó fényképek címet adta Gulyás Gyula, temesvári író társunk, tudunkkal ezen első kötetének. Nézetünk szerint a cím nem felel a tartalomnak. Es ebben találjuk mi e kötet igaz, belső értékét. A fotográfia az élet külső jelenségeit tükrözteti vissza, míg Gulyás e kötetbe fűzött tárcáiban az emberi lélek mélyébe száll le és onnan hozza felszínre a nyitott szemmel szerzett tapasztalatait és derült filozofiján átszűrve, kinematografikus változatossággal tárja elénk. Gulyás Gyula arról, a mai nap nagyon méltánylandó oldalról mutatta be, hogy csak akkor vesz tollat a kezébe, ha valami mondani valója van. Es a mit mond, az nem csak mulatságos, hanem elsősorban okos dolog. „Egy apró hirdetés“ című apróságával például Maupassant-i magaslatra emelkedik. Rendkívül bájos kis elbeszélés „Az asszonyokért e pohár“ című, melyben a szerelmes épült realis családi életet, a megcsontosodott aglegény világitása mellett gloriifikálja. Az „Egy millió korona“ szellemes mókával telített védőirat a szegény ember ama olcsó, de igaz örömei mellett, a melytől a gazdag el van zárva. Ezeket csak azért említjük meg névleg, mert első a hasonlók között. Akár olvassuk az elsőt: „A második négyestől a szupécsárdásig“, akár az utolsót: a „Kérdés“, t, mindegyik megragadja elsősorban a szívünket, aztán az eszünket. A milyen bájos ez egyik, oly tanulságos a másik. A ki egy, igazán kellemes estét akar magának szerezni, az rendelje meg Gulyás Gyulától Temesvárott „Mozgó fényképek“ című kötetét. Ara 2 korona.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 29-én.

Budapest, március 29. (A „Torontál“ ered. táv.) A képviselőház mai ülésében a költségvetési fölhatalmazásról, vagyis az appropriációról szóló törvényjavaslatot a hétfői ülés napirendjére tűzték ki; ezután mentelmi ügyeket és petíciókat tárgyaltak.

Atzél Béla b. meghalt.

Budapest, március 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Atzél Béla báró, a Park-klub megalapítója, ma délután két órakor a Hungária szállodabeli lakásán meghalt. Halálát influenza okozta.

Az új bankkormányzó.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Az osztrák-magyar bank főtanácsa ma tartotta első ülését Budapesten, amelyen az ujonnan megválasztott Bilinsky bankkormányzó elnökölt.

A Szent István társulat közgyűlése.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) A Szent István társulat új palotáját ma szentelték föl. Vaszary Kolos hercegprímás megáldotta az egybegyűlt díszes közönség jelenlétében a szép épületet.

Az aktust követő diszülésen szintén a biboros hercegprímás elnökölt és határos megnyitó beszédet mondott.

Meggyilkolt asszony.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Tegnap reggel meggyilkolva találták a fővárosban Benker Lipótné 45 éves asszonyt. A meggyilkoltnak New Yorkban élő testvére a Reutter-ügynökség útján a Magyar Távirati Irodánál tudakozódott, vajjon csakugyan testvérét gyilkolták-e meg? A gyilkos cselédet átadják az ügyészségnek.

Joubert halálához.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Joubert betegsége, mely halálát okozta, hashártyagyulladás volt. Halála nagy veszteség a transzváliak ügyére nézve, mert ő volt a most folyó háboru szervezője és intézője.

A transzváli háboru.

Budapest, február 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Krüger elnök parancsára Pretoriát védelmi karba helyezték, Johannesburgban pedig sok épületet aláaknáztak.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ ered. táv.) Olivier és Grobler bur tábornokok hatezer oranjei bural északnak tartanak, hogy a transzváli burokkal egyesüljenek.

Budapest, márc. 29. (A „Torontál“ eredeti táv.) Ladysmithből jelentik angol forrásból, hogy a burok a Riggars-hegység mentén várják Buller előnyomulását.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. március 29.

A készárutizlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilós	50 kilogr. ára		kilós	50 kilogr. ára		
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig	
Bánsági	6	76	7.30	7.45	80	7.80	7.95
Tiszavidéki	„	76	7.45	7.65	80	7.85	8.10
Pestvidéki	„	76	7.25	7.45	80	7.85	8.—
Bácskai	„	76	0.—	0.—	80	0.—	0.—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	6.25	6.35		
„	„	másodrendű	—	6.10	6.20		
Arpa	„	takarmány	60—62	5.65	5.70		
„	„	égetni való	62—64	5.45	5.55		
Zab	„	sőrfőzésre való	64—66	0.—	0.—		
Tengeri	ó	bánsági	39—41	5.35	5.45		
„	„	másnemű	—	5.25	5.45		

Határidő-izlet.

Budapest, márc. 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielgítő kínálat mellett a malmok tartózkodóak, miért is az üzletmenet lanyha. Az árak szilárdak. Kötetett: Buza 1900 áprilisra . . . 7.47—7.48
Buza 1900. szept-re . . . 7.71—7.72
Rozs áprilisra 6.34—6.35
Zab áprilisra 4.90—4.91
Tengeri 1900. májusra . . . 5.33—5.34

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, csütörtök, 1900. március 29-én.

Itt először:

Dr. Szeleburdi.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták: Guthy Soma és Hegedűs Gyula.

S z e m é l y e k :

Mérey Kamil ideg orvos	—	Kalmár Gyula
Margit, neje	—	Pálfi Mariska
Bencs Virgil Dr. Szeleburdi	—	Deéry Béla
Badolai David	—	Kovács Sándor
Adrienne neje	—	Borsitzky Ilona
Ottó, fogtechnikus	—	Krémer Sándor
Klára,	—	Holéczy Ilona
Donnerstag Valdemár	—	Szentmiklóssy B.
Nárcisz	—	Arday Vilma
Nagy Napoleon	—	Szepessy Gusztáv
Oroszlán Richárd	—	Csillag Benő
Pacziens	—	Deák Gyula
Bálint, inas	—	Virágh Ferenc
Gábor } massörök	—	Márkus Ödön
Pista }	—	Arnold Antal
1-ső vendég	—	Deák Gyula
2-ik vendég	—	Arnold Antal
Tánczos Kovács Nepomuk, pincér	—	Csillag Benő
Zsuzsi, szobalány	—	Zámory Irma
Csókos Kristóf, tüzőltő	—	Márkus Ödön

Történik az 1. és 3. felvonás Mérey szanatóriumában, a 2. felvonás Olimpus mulatóban.

Kezdete 8 órakor.

Holnap pénteken, március 30-án leszállított helyarákkal:

Az asszonyregiment. (Operette.)

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pálya udvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p.
 éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:

Budapest-Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.

Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).

b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda-Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGY.

28162/1900. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy folyó évi július hó 1-étől számítandólag, különféle rakományok több kazánkocsit adnak bérbe 1-3 évig terjedő időtartamra.

Tájékozás céljából, a szerződési feltételek lényegesebb pontjai közül a következőket közöljük:

1. A kazánkocsik használatáért az évi bér tonnánként 30 kor., szóval harminc koronában van megállapítva, mely bér készpénzben és évenként előre fizetendő.

2. Minden egyes kazánkocsinak a magy. kir. államvasutakon vagy az általuk üzembe vett helyi érdekű vasutak vonalain, töltött állapotban, évenként legalább 2000, szóval kétezer kilométert kell teljesíteni, illetve befutni.

3. A kilométer teljesítmény, valamint egyéb szerződési feltételek betartásának biztosítása céljából, minden egyes kazánkocsi után, az első évre járó bérösszeggel egyidejűleg, 200 kor., szóval kétezer korona teendő le övadék gyanánt készpénzben, vagy állami biztosítékokra alkalmas értékpapírokkal.

Felhívjuk tehát mindazokat, a kik kazánkocsikat bérbe venni szándékoznak, hogy az erre vonatkozó és 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat az alulírott igazgatóságához beküldjék.

Az ajánlatnak a következőket kell tartalmaznia:

a) a bérbe veendő kazánkocsik mennyiségét;

b) a kazánkocsik kihasználását, illetve annak megjelölését, hogy a kocsik mily szállítmányok továbbítására fognak használatba vétetni;

c) a bérleti időtartam meghatározását, mire nézve megjegyezzük, hogy a kazánkocsik egy évnél rövidebb, illetve 3 évnél hosszabb időtartamra bérbe nem adhatók;

d) azon állomás megnevezését, a melyen a kazánkocsik tárolása kívántatik; megjegyezzük azonban, hogy az csakis a magy. kir. államvasutak kezelése alatt lévő valamely vonal állomása lehet.

d) Az ajánlatok zárt borítékban, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához címezve, legkésőbb folyó évi április hó első napjáig nyújtandók be, a következő megjelölés alatt:

„Ajánlat 28162/1900. F. III. számhoz.”

Később beérkező ajánlatok figyelembe vételi nem fognak.

Végül hangsúlyozzuk még, hogy a kazánkocsik bérbeadását illetőleg szabad rendelkezési jogunkat minden tekintetben fentartjuk.

Budapest, 1900. évi március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK.

2119. kig. szám 1900.

306-1.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye antalfalvai járáshoz tartozó oppovai körorvosi állás lemondás folytán megüresedett, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással 1800 korona évi fizetés, 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díj élvezete van egybekötve.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy nyelvismeretüket, eddigi alkalmazásukat, képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi április hó 12-ik napjáig hozzám nyújtsák be.

A megválasztott orvos köteles a torontálmegyei nyugdíj-egyesületbe mint rendes tag belépni.

A választást folyó évi április hó 12-én d. e. 9 órakor fogom Oppova község-házánál megtartani.

Antalfalva, 1900. évi március hó 28-án.

Szavits Gerő,
főszolgabíró.

Alibunári házk. főszolgabírósgától.

468. szám. házk. 1900.

304-1.1

I d é z é s.

Malenov Lenka, mint az Illanca községi 342. számú Malenov-féle házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja ezennel felhivatik, hogy a házközösség megszűntetése céljából 1900. évi április hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára Illanca község-házhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg vagy Bogojev Jován bíró ur, illancsai lakost, mint a részére kinevezett gondnokot célszerű képviselőre utasítsa; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt. Alibunárott, 1900. évi március hó 27-én

Napholz Lajos,
házk. tb. főszolgabíró.

Az uri-utca 267. sz. alatt
(Mocker-féle ház)
egy 3 szoba, konyha, éléskamra, faszin és pincéből álló
utcai
lakás
május 1-ere kiadó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Amerikai szőlővesszők
eladók.

Amerikai szőlőtelepemen termelt direkt termő amerikai Otelló-féle fajta sima szőlővesszőket normális hosszal eladók ezer darabját tíz (10) koronáért.

Molnár Mihály,
mérnök.

Nagybecskerek, Nádor-utca.

305-2.1

DREHER ANTAL serraktára N.-Becskerek.

Temesvári-ut 1517/20.

Telefon 165. szám.

Telefon 165. szám.

Ajánl legjobb minőségű

hordó- és palaczk-sereket

a legjutányosabb árak, pontos kiszolgálás mellett.

303-3.1

Tüzifa. Kizárólag elsőrendű legfinomabb minőség.

Mérsékelt áron.

Valódi porosz szalon-köszén.

Kapható:

Kurländer Imre-nél Nagybecskerek,

Korona-utca 585/11. (Telefon 35. sz.)

Kurländer-udvar

Gizella-part (Telefon 89. sz.)

44-58.49

A Kurländer-udvarban több célszerűen épített üzlethelyiség kiadandó.